

Naturstyrelsen Vestsjælland
J.nr. NST-422-00975
Ref. mamor
Februar 2016

NOTAT
vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for N139, Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov

Forslag til Natura 2000-plan for N139, Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 10. april 2015.

Indkomne høringssvar kan ses på: <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

Alle forslag til Natura 2000-planer er annonceret offentligt på Naturstyrelsens hjemmeside og desuden sendt i høring hos relevante myndigheder, jf. miljømålsloven § 43. Den offentlige høring er endvidere annonceret i en række landsdækkende og regionale aviser. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer.

Naturstyrelsen har modtaget i alt ca. 760 høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat – se www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 5 høringssvar.

Svarene har berørt følgende emner:

1. Områdebeskrivelse – fugle
2. Datagrundlag – søer
3. Datagrundlag – fugle
4. Datagrundlag – trusler
5. Målsætninger – fugle
6. Indsatsprogram – naturtyper
7. Indsatsprogram – invasive arter
8. Indsatsprogram – fugle
9. Virkemidler og finansiering
10. Synergi med vandplaner
11. Anden lovgivning
12. Andet

Flere emner er uddybende behandlet i særskilt høringsnotat om generelle emner www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021.

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de overfor nævnte punkter. Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv. Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1. Høringssvarene kan i sin helhed læses på <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

Bemærkninger til planforslaget

1. Områdebeskrivelse – fugle

Fugleværnsfonden nævner, at der i områdebeskrivelsen står, at plettet rørvagtel har været hørt i Vaserne. Fonden påpeger, at dette er rigtigt nok, men at den også var ynglende i 2013, dette fremgår i skemaet på side 10 med (Y) ynglende.

Naturstyrelsens overvågning viser også tidligere yngleaktivitet i området, og teksten i områdebeskrivelsen ændres til, at "Også plettet rørvagtel har med års mellemrum ynglet her." Skemaet på side 10, som der henvises til, er udpegningsgrundlaget. (Y) betyder at arten er på udpegningsgrundlaget som ynglefugl, og ikke om den har ynglet i området for nylig.

2. Datagrundlag – søer

DOF Furesø caretakergruppe og kommunekontakt fremfører, at ud af områdets 58 registrerede småsøer foreligger der kun en tilstandsvurdering for 3 næringsrige småsøer. De øvrige er ikke tilstandsvurderet.

DOF mener, at småsøernes naturtilstand bør undersøges og vurderes især de mindst hyppige typer kransnålalge-sø (5) og brunvandet sø (1), og for de næringsrige søer (52) evt. som stikprøver. Bl.a. for at kunne sammenholde dette med indsatsen og tilstanden for de relevante udpegningsarter som stor kærguldsmed, lys skivevandkalv og stor vandsalamander.

Den manglende naturtype-tilstandsvurdering skyldes, at 55 af de 58 småsøer er levestedskortlagt for vandhulsarter, mens de resterende 3 også er kortlagt som sø-naturtype. Naturstyrelsen vil tage det med i overvejelserne for næste kortlægningsrunde og basisanalyse.

3. Datagrundlag – fugle

Fugleværnsfonden fremfører, at overvågningen er for mangelfuld, og at årene 2010-2013 helt mangler. I DOF basen findes der kvalitetssikrede, bearbejdede ynglefugledata som ikke fremgår af basisanalysen. Bl.a. ynglende plettet rørvagtel i Vaserne i 2013.

Ynglefuglene på områdernes udpegningsgrundlag er overvåget i det nationale overvågningsprogram – NOVANA. Det har været afgørende for Naturstyrelsen, at data, der

anvendes til den overordnede statslige planlægning, er ensartede, landsdækkende og kvalitetssikrede data.

I basisanalyserne er der præsenteret årlige data frem til 2009. For perioden 2010-12 er disse suppleret med data for de arter, der er overvåget de pågældende tre år. Da ikke alle ynglefugle overvåges hvert år, men med forskellige kadencer dækker datasættet fra 2010-12 ikke alle arter. Det gælder i dette Natura 2000-område for plettet rørvagtel. De øvrige ynglefugle overvåges for første gang i perioden 2011-2015 via DCE's ekstensive overvågning. Efter perioden vil der blive genereret udbredelseskort af arternes forekomst.

DOF Furesø caretakergruppe og kommunekontakt undrer sig over, at på trods af, at sortspætte og isfugl kom på områdets udpegningsgrundlag i 2012, og selv om de overvåges ekstensivt af DCE, så indgår de to arter knap i Natura 2000-planen, end ikke i grafikken om ynglefugles levesteders tilstand, trods let tilgængelige data.

Caretakergruppen er uforstående over for dette, da det jo så må betyde, at de to arter først for alvor kommer med i den Natura 2000-handleplan, der skal udarbejdes til at have virkning fra 2022 dvs. 10 år efter, at de to arter blev udpegningsarter!

Fugleværnsfonden nævner, at der ingen kortlægning er af udpegningsarterne isfugl og sortspætte. Fonden mener desuden, at kortlægningen for rørhøg er mangelfuld.

For ynglefugle er der indsamlet to forskellige slags data: Overvågning af ynglefugle (antal ynglefugle) og kortlægning af potentielle levesteder for nogle grupper af ynglefugle (udbredelse og tilstand af levesteder). Overvågning af fuglene giver altså ikke informationer om deres levesteder og levestedernes tilstand, men kun antal ynglefugle.

Naturstyrelsen har udviklet kortlægningsmetode og tilstandsvurderingssystemer for 16 af de mest truede ynglefugles levesteder. Det gælder for mose- og rørskovsfugle, engfugle, kolonirugende kystfugle samt for hede- og højmoserfugle. Der vil i de kommende år blive udviklet yderligere tilstandssystemer for andre grupper af ynglefugle, herunder skovfuglene.

For arter uden tilstandsvurdering, herunder sortspætte og isfugl, indeholder Natura 2000-planerne konkrete målsætninger og generelle retningslinjer, der fremadrettet skal sikre eller genoprette arternes levesteder i de pågældende områder. Dette skal indgå i denne plans handleplaner, og indsatserne skal baseres på bedste tilgængelige viden.

Kortlægningen af rørhøg har fulgt den gældende tekniske anvisning, hvor der er taget udgangspunkt i nyere kendte forekomster.

Fugleværnsfonden bemærker, at Vaserne har et langt større levestedspotentiale end det kortlagte levested for plettet rørvagtel. Det kortlagte levested omfatter ifølge fonden kun den reelle ynglelokalitet og ikke de potentielle ynglelokaliteter.

Fonden henstiller til, at teksten i planen og MiljøGIS ændres fra "kortlagte potentielle ynglelokaliteter" til "kortlagte ynglelokaliteter, hvor arten potentielt stadigvæk yngler".

Kortlægningen af plettet rørvagtel har fulgt den gældende tekniske anvisning, hvor der er taget udgangspunkt i nyere kendte forekomster.

Naturstyrelsen vil tage kritikken med i overvejelserne for næste runde af levestedskortlægning. Kommentaren giver ikke anledning til ændring af formuleringen.

4. Datagrundlag – trusler

Fugleværnsfonden fremfører desuden en række trusler for fuglebeskyttelsesområde F109 som invasive arter, forstyrrelse og tilgroning.

Naturstyrelsen kan oplyse, at trusler ikke beskrives i Natura 2000-planen, men i basisanalysen. Her er de konstaterede tilfælde af tilgroning og invasive plantearter behandlet i afsnittet "Foreløbig vurdering af negative påvirkninger". DCE har vurderet betydningen af forstyrrelser for fuglene, hvilken også er refereret i samme afsnit. Basisanalysen er ikke omfattet af denne høring.

5. Målsætninger – fugle

DOF Furesø caretakergruppe og kommunekontakt fremfører, at der i overordnet målsætning står: Det sikres, at fuglene på udpegningsgrundlaget, herunder plettet rørvagtel har uforstyrrede ynglelokaliteter.

DOF ønsker, at dette også udstrækkes til rørhøg. Dels har rørhøgen etableret sig som ynglefugl i området (Sækken ved Farum Sø), dels er denne art mere sandsynlig som sikker ynglefugl i området.

Naturstyrelsen kan oplyse, at sætningen, der refereres til, omfatter alle fuglearterne på udpegningsgrundlaget. I overordnet målsætning er det de truede arter, der gives som eksempel.

6. Indsatsprogram – naturtyper

Nordsjællands Landboforening anbefaler at bruge lokale aktører til konkrete plejetiltag, og nævner en række eksempler, herunder græsning og bekæmpelse af invasive arter.

Natura 2000-planen fastlægger som udgangspunkt hverken det konkrete omfang, lokaliseringen af den konkrete indsats eller karakteren af den endelige indsats. Nordsjællands Landboforening anbefales derfor at rette henvendelse til de kommuner, der skal gennemføre planerne. Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

7. Indsatsprogram – invasive arter

DOF Furesø caretakergruppe og kommunekontakt savner en udtrykkelig fortsat prioritering af indsatsen mod invasive arter i de generelle retningslinjer. Her tænkes især på indsatsen mod mink.

Allerød Kommune vurderer ud fra antal fangede mink i 2013, at mink stadig er en trussel mod de ynglende fugle i Natura 2000-området. I den tidligere naturplan var mink specifikt nævnt som et problem. Kommunen mener, at dette bør præciseres i naturplanen med tilhørende oplæg til indsatser.

Naturstyrelsen er enig i, at mink er en trussel for fuglene i området. Som det fremgår af basisanalysen, håndterer Naturstyrelsens minkforvaltningsplan indsatsen overfor denne trussel, hvorfor den ikke håndteres særskilt i Natura 2000-planlægningen. Dette Natura 2000-område er et af de udvalgte særlige indsatsområder i forvaltningsplanen. Desuden er ynglefuglene omfattet af planens generelle retningslinje "Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter", og den områdespecifikke retningslinje "Tilstanden af levestederne for rørhøg forbedres, således at de kortlagte levesteder får en god naturtilstand i overensstemmelse med arternes krav til ynglelokalitet".

8. Indsatsprogram – fugle

DOF Furesø caretakergruppe og kommunekontakt savner en udtrykkelig prioritering af en konkret indsats for isfugl og sortspætte i de områdespecifikke retningslinjer. For begge arter gælder, at der efter DOF's vurdering er gode muligheder for at opnå en god-bedre naturtilstand f.s.v.a. arternes krav til ynglelokalitet og sikkert med ret få og enkle virkemidler.

DOF kommer desuden med en række forslag til levestedsparametre for isfugl og sortspætte, som kan bruges i forvaltning af deres levesteder, og skriver, at de gerne er behjælpelige med idéer og andre input hertil.

Isfugl og sortspætte er omfattet af den generelle retningslinje: "Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter". Da der endnu ikke foreligger et tilstandssystem for skovfuglene, er det den bedste faglige viden, der skal ligge til grund for en vurdering af, hvad det indebærer. De af DOF foreslåede levestedsparametre og virkemidler er for konkrete til Natura 2000-planen, og naturstyrelsen opfordrer DOF til at rette henvendelse til kommunen i forbindelse med handleplanprocessen.

9. Virkemidler og finansiering

Nordsjællands Landboforening anbefaler ændringer til støtteordninger, så de "aflønner" lodsejeren efter bidrag til biodiversitet og naturværdi. Således, at ordningerne mere erstatter efter værdien af den ønskede og gennemførte plejeindsats, end efter værdien af den opgivne produktion.

Naturstyrelsen kan oplyse, at det er politisk besluttet, at den konkrete indsats til at gennemføre Natura 2000-planerne, i videst mulige omfang skal ske med frivillige tilskudsordninger. Udarbejdelse og justering af tilskudsordninger og tilskudssatser ligger imidlertid uden for høringen af Natura 2000-planerne.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Allerød Kommune fremsætter et generelt finansielt forbehold. Arbejdet med Natura 2000-planerne er baseret på finansiering fra især staten og EU og i mindre omfang fra kommunerne. Allerød Kommune forudsætter, at deres planlagte projekter, eller tilsvarende ansøgninger, vil kunne bidrage med ekstern finansiering til Allerød kommunes gennemførelse af nødvendige projekter og tiltag.

Naturstyrelsens har noteret sig kommunens synspunkter og kan oplyse, at styrelsen har sikret sig, at der er overensstemmelse mellem den krævede indsats og de økonomiske ressourcer, der er til rådighed for gennemførelsen af planerne.

10. Synergi med vandplaner

Allerød Kommune mener, at Hestetangs Å og Vassingerød løbet er vitale bærere af hele områdets natur og sammenhæng, og derfor bør indgå i naturplanen.

Det er politisk besluttet, at der er en arbejdsdeling mellem planerne, således at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på terrestriske naturarealer.

11. Anden lovgivning

Nordsjællands Landboforening mener, at de kommunale forvaltninger i Nordsjælland, hvor dyretrykket er meget lavt, bør udvise imødekommenhed ved behandling af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven. Dette anbefales for at sikre, at der i nærheden af Natura 2000-områderne vil være tilstrækkeligt med dyr til rådighed til at gennemføre afgræsningen i områderne.

Naturstyrelsen gør opmærksom på, at husdyrgodkendelsesloven ikke reguleres via Natura 2000-planlægningen. Forslag til, hvorledes loven bør administreres, ligger derfor udenfor denne høring. Kommunen er myndighed for afgørelser efter husdyrgodkendelsesloven.

Fugleværnsfonden vurderer, at menneskelig forstyrrelse og løse hunde i foldarealerne er den primære trussel for levestedet for plettet rørvagtel. De mener, at forstyrrelser udenfor stier bør begrænses i hele området.

Natura 2000-planen sætter de overordnede retningslinjer for planlægning for naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget.

Færdsel med hunde i naturen er omfattet af anden lovgivning, og håndhævelse af gældende lovgivning ligger udenfor rammerne af høringen over Natura 2000-planerne.

DCE under Aarhus Universitet har vurderet betydningen af forstyrrelser for Natura 2000-områdets udpegede fuglearter og har konkluderet, at en reservatbekendtgørelse ikke er et egnet forvaltningsmæssigt tiltag i området. På baggrund af DCE-rapporten har styrelsen prioriteret arbejdet med oprettelse af reservater. Der er ingen aktuelle planer om at oprette reservat i dette område.

12. Andet

Allerød Kommune: Rørhøg er overalt vurderet til at være i en moderat tilstand, men dette vurderes ikke at vedrøre nødvendige indsatser på arealer i Allerød Kommune.

Naturstyrelsen minder om, at det er en fælles opgave for kommuner og offentlige lodsejere at aftale nærmere på hvilke arealer og i hvilke kommuner, den konkrete indsats skal foregå. Målsætning og indsatsprogram for fugle gælder indenfor de fuglebeskyttelsesområder, hvor fuglene er på udpegningsgrundlaget. I dette tilfælde ligger fuglebeskyttelsesområdet ikke inden for Allerød Kommune.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N139, Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov

På baggrund af de indkomne bemærkninger er planen rettet i områdebeskrivelsen, hvor teksten om plettet rørvagtel i Vaserne ændres til "Også plettet rørvagtel har med års mellemrum ynglet her."

Der er endvidere foretaget justering af teksten i afsnit 1. Natura 2000-planlægning og afsnit 4. Indsatsprogram - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat.

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1: Indkomne høringssvar til Natura 2000-planforslaget N139, Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov:

- 2015041010290530 - Allerød Kommune
- 20150504194210263 - Nordsjællands Landboforening
- 20150327142552522 - Fugleværnsfonden
- 20150421114703750 - Fugleværnsfonden
- 20150411212757502 - DOF Furesø caretakergruppe og kommunekontakt